

LOV OG EVANGELIUM

Utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 1

Januar 1989

25. årg.

Guds fred

Og Guds fred, som overgår all forstand, skal bevare deres hjerter og deres tanker i Kristus Jesus. Fil. 4,7.

Den som i alle kristenlivets forhold vil bevare og styrke freden i sitt hjerte, må framfor alt bruke «fredens evangelium» flittig og enfoldig. Det er nemlig den rette kilden til Guds fred.

Evangeliet må alltid få bære oss over de anfektelser, kvaler og bekymringer som fornuften, samvittigheten, følelsene og Satan vil føre oss ut i. Det er bare Ordet og sakramentene som kan være et vern og en mur for oss mot alt det som vil forstyrre vår fred. For her bor Talsmannen. Her kan han tale til oss: «Frykt ikke! Vær frimodig!» Er du en synder, så er Kristus rettferdig. Du er nå i det riket, hvor synden aldri blir tilreknet deg. Du er ikke i gjerningenes rike som har makt over nåden, men i nådens rike som har makt over gjerningene. Du er til evig tid forlikt med Gud. Og han har svoret at han i all evighet

ikke skal bli vred på deg.

Dette er fredsbasunen i Guds rike. Og denne må lyde uophørlig i vårt øre og i vårt hjerte, hvis vi skal ha noen fred her.

Men utenom Ordet trenger vi også Herren selv. Vi må flittig be Den Hellige Ånd om at Ordet må virke på hjertene våre. «En kristen må,» sier Prätorius, «sukke hver morgen, når han står opp, og ofte i løpet av dagen: Må Guds fred, som overgår all forstand, i dag bevare hjertet mitt fra all ufred, som djevelen, verdens ondskap og andre vanskeligheter vil kunne føre meg ut i.»

Og hvor godt var det ikke om Guds fred fikk fylle hjerte og sinn hos alle kristne! For det første vil den barmhjertige Gud av hele sitt hjerte at vi ikke skal leve dagene våre i mørke og kval. Han har jo kjøpt oss så dyrt, og vi er i Guds

øyne aktet så høyt. Vi er så herlig kledd og så rike og lykkelige i Kristus. Gud ville at vi skulle ha mye fred i ham.

Apostelen sier uttrykkelig: «Vær alltid glad! For det er Guds vilje i Kristus Jesus til dere.» Og Kristus sier selv: «Jeg er kommet forat dere skal ha liv og ha overflod».

Denne fred var et viktig formål med hele Kristi forsoning: «Straffen lå på ham, forat vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått lækedom». «Og rettferdighetens verk skal være fred, og rettferdighetens frukt skal være ro og trygghet til evig tid.»

Jo mer glad og rik på fred en er i Kristus, desto kjærere er det for Gud. Og desto mer blir Kristus æret og opphøyet. Han er jo grunnen til all vår fred og glede.

Og en kristen har jo ikke akkurat for mye fred her på jorden. I denne onde verden er det jo ikke annet enn strid og anfektelse av kjødet, djevelen og verdens ondskap. Og da trenger en vel å være rustet med en urokkelig fred fra Gud i hjertet. Slik som Jesus sier, da han sluttet sin avskjedstale til disiplene natten før han døde: «Dette har jeg talt til dere forat dere skal ha fred i meg. I verden har dere trengsel. Men vær frimodig! Jeg har overvunnet verden.»

Det var altså Frelserens alvorlige vilje at vi skulle ha fred i ham, enda ikke noen visste bedre enn han, hvor syndige og uverdige vi er! Men han unner oss likevel å ha fred. Ja, når han lider og dør, når han trøster oss og taler vennlig til oss, så er det forat vi skal ha fred i ham. Men så var det heller ikke for meget at vi var tilfreds på hans rekning.

Til slutt er det også nettopp denne freden, som framfor alt annet styrker og bevarer våre hjerter i Kristus. Den gir liv, lyst og kraft til alt det som er godt. Det står jo også skrevet slik: «Guds fred som overgår all forstand, skal bevare deres hjerter og deres tanker i Kristus Jesus». Og videre: «Gleden i Herren er deres styrke».

Når jeg i troen har fred med Gud, da formår jeg å gjøre alt og lide alt. Er jeg viss på Guds vennskap, da kan hvem som vil være uvennlig mot meg. Når jeg gler meg over den himmelske skatt, da kan jeg uten bekymring lide tap på alt her på jorden.

Men er hjertet derimot tomt for Guds fred, da er jeg svak i alle ting og enhver fristelse får lett makt over meg.

Derfor er det en sannhet som enhver kristen må huske, at Guds fred bevarer hjertet, og at gleden i Herren er vår styrke. Amen.

C. O. Rosenius

Han venta på byen med dei faste grunnvollane, som Gud er byggmeister og skapar til

I Hebr. 11,8-10 les me om Abraham: «Ved tru var Abraham lydig då han vart kalla, so han tok ut til den staden han skulle få til arv; og han tok ut, endå han ikkje visste kvar han skulle koma. Ved tru helt han til som utlending i det landet som var han lova, liksom i eit framandt land, og budde i telt saman med Isak og Jakob, som var medarvingar til den same lovnaden; for han venta på byen med dei faste grunnvollane, som Gud er byggmeister og skapar til.»

Kva for ein by er det tale om her? Mange vil nok her tenkja på Jerusa-

lem med templet og gudsdyrkinga der. Men eg trur ikkje det er rett, for det står lengre ut i same kap. at alle desse døydde i tru utan at dei hadde fenge det som var lova, dei erkjente at dei var framande og utlendingar på jorda, søkte eit fedreland og stunda etter eit betre, det er *eit himmelsk*. I kap. 13,14 står det: For me hev ikkje her ein varande by, men søker den komande.

Dette fortel oss at her er tale om ein himmelsk by, som me finn skildra i kap. 13,22-29: Der blir det fortalt at dei som levde og døydde i trua er komne til Sions fjell og den levande Guds by, det himmelske Jerusalem. Og det blir vidare fortalt kven som lever der: Det er først dei mange tusen englar, der er lyden av dei fyrstefødde som er oppskrivne i himmelen og høgtidsstemna. Der er domaren som er Gud for alle, og åndene åt dei fullenda rettferdige. Der er Jesus, mellommannen for den nye pakt, og skvettingsblodet som talar betre enn Abels blod.

Og ordet fortset: Sjå til at de ikke viser frå dykk han som talar! For når hine ikkje slapp undan, dei som viste ifrå seg han som tala på jorda (Jesus), kor mykje mindre skal då

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir holdt oppe av frivillige gaver.

Eksp: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telefon 05-558363

Alt som har med bladets eksp. å gjøre, såsom tinging, oppsigelse og adresseforandring blir sendt dit.

Gaver til bladet kan sendes kass. M. Bø postgiro 5 68 21 33.

Red. Einar Kristoffersen, Eklundbk. 11
3770 Kragerø,
tlf. 03-990845.

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad

Opstadv. 38, 4350 Nærø. Tlf. 04-43 36 85

Kass. Margrete Bø,

Vistnesvn., 4070 RANDABERG

Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3204.10.10222

me sleppa undan om me vender oss
frå han som talar frå himmelen.

Det er vel ikkje tvil om at her er
det tale om byen med dei faste
grunnvollane, som Gud er bygg-
meister og skapar av, og som Abra-
ham og den sky av truande vitne
såg der langt framme i trua.

*Kva er så dei faste grunnvollane
Gud har bygt denne byen på?* Det
svarar Guds ord klårt på: For annan
grunnvoll kan ingen leggja enn den
som Gud har lagt, *det er Jesus Kri-
stus.* (1. Korint. 3,11). Han la
grunnlaget under Guds rike då han
kom i kjøt, blei fødd av ei kvinne,
fødd inn under lova, for å kjøpa dei
frie som var under lova, så me
skulle få barnerett hjå Gud. (Gal.
4,4) Han levde fullkome etter lova,
til Guds fulle behag, til rettferd for
kvar den som trur. Les Rom. 10.
kap. Gud la grunnen då Guds Son,
verda sin frelsar, som Guds offer-
lam ofra seg sjølv på Golgata kross
og døydde for verda sine synder
som han sona ved sitt liv og blod,
og vann oss ei evig utløysing. Med
eit einaste offer hev han for all tid
gjort dei fullkomne for Gud, dei
som blir helga. Og tredje dagen sto
han opp frå dei døde, og lever alltid
som vår øvsteprest for Gud der
uppe i Guds rike i himmelen. Dette
kan du lesa meir om i Hebrearbret-
vet 10,11 og 12. og 13. kap. Der
finn du grunnlaget Gud har lagt.

Den faste grunnvollen som Gud har
lagt under det rike Gud byggjer der
uppe, *det nye Jerusalem*, det Sion
som er der oppe, det som Johs. såg
inn i, og seier skal koma ned frå
himmelen til ei nyskapt jord der
rettferd bur. (Johs. Openb. 21,1-
10).

Jesus sa til den eine røvaren, han
som erkjende si synd og skuld og
trudde på Jesus, sanneleg seier eg
deg *idag skal du vera med meg i
Paradis.* Der samlar han alle dei
som lar seg frelsa, dei som tek imot
Jesus og blir fødd på nytt ved utløy-
singa i Kristus Jesus, dei som trur
på namnet hans og det verket han
gjorde for oss. Dei gav han rett til å
bli Guds barn.

Alle andre rike som menneske
har bygt, vil gå til grunne, for dei er
forgjengelege. Læresveinane viste
Jesus templet og dei veldige byg-
ningane som var bygt i Jerusalem,
og Jesus sa til dei: Ja, ser de ikkje
alt dette! Det seier eg dykk for sant:
*Her ligg ikkje stein på stein som
ikkje skal rivast ned.* Slik gjekk det
med Jerusalems vakre tempel i år
70, og slik vil det gå med alle tempel
og stolte og vakre kyrkjebygg som
menneske har reist. Det som ikkje
menneske sjølv riv ned, det er halde
uppe til den dagen då dei ugudelege
menneske skal verta dømde og for-
tapte. Herrens dag skal koma uven-
ta, som tjuven om natta, og då skal

himlane forgangast med dundrande ljom, og himmellekamane skal koma i brann og verta oppløyste, og jorda og alle verk på henne skal verta oppbrende – men me ventar etter hans lovnad nye himlar og ei ny jord, der rettferd bur. Les 2. Pet. brev 3. kap.

Jesus seier at Guds rike er ikkje av denne verda, det kjem ikkje slik at me kan sjå det med augo, det er inne i dykk. Det er eit åndsrike som eit naturleg menneske ikkje kan sjå eller ta imot, det er Guds Andes verk, det er for det naturlege menneske ein dårskap, og det kan ikkje kjenna det, for det er og blir dømt Åndeleg. Men for oss som er fødd av Anden, har han openberra det ved sin Ande. (1. Korint. 2. kap.)

Difor seier Peter i sitt 1. brev, det andre kap: Kom til han (Jesus), den levande steinen, som vel vart vanda av menneske, *men er utvald og dyrverdig for Gud*, og vert de sjølve, som levande steinar, oppbygde *til eit åndeleg hus*, eit heilagt presteskap til å bera fram åndelege offer, som er til hugnad for Gud ved Jesus Kristus. Her på jorda er det Guds frelse, utvalde og kjære folk som er Guds tempel. (1. Koritn. 3,16-17): Veit de ikke at *de er Guds tempel, og at Guds Ande bur i dykk?* Tyner nokon Guds tempel, honom skal Gud tyna; for Guds tempel er heilagt, og det er de.

I det nye Jerusalem og på den nye jorda, såg ikkje Johannes noko tempel, for hans tempel er Herren Gud, den almektige, og Lammet. (Openb. 21,22). Kanskje du synes eller tenkjer at Gud bur i eit ringe og vanvyrdt tempel her på jorda. Ja, Jesus sjølv kom og levde i ein ringe skikkelse her på jorda, og han bygde eit ringe tempel av ringe, forakta og vanvyrde menneske som levde og døydde i trua på sin freslar, men me høyrde dei var heilage og dyrverdige for Gud, som også Jesus var og er. «Her gikk de under stor forakt, men se dem nu i deres prakt», syng sangaren.

Det er Guds vitnemål at han hev gjeve oss æveleg liv, og dette livet er i Son hans. Den som hev Sonen, hev livet; men den som ikkje hev Guds Son, han hev ikkje livet. (1. Johs. 5,11-12).

I same kap. står det: Tek me imot vitnemål av menneske, so er Guds vitnemål større; for dette er Guds vitnemål at han hev vitna om Son sin. Den som trur på Guds Son, hev vitnemålet i seg sjølv; *den som ikkje trur Gud, hev gjort Gud til ein ljugar*, av di han ikkje trur på det vinemålet Gud hev vitna om Son sin.

Kjære ven, «kom til din frelsar, oppsett det ei, her i sitt Ord han viser deg vei».

«Når høsten er endt og vår sommer forbi, når preken og bønn er ei mer, Når håpet for evig er ute fordi Vår frelser innbyder ei fler.. Ja, når

høsten er endt og vår sommer forbi,
*Å er du da med til Jerusalems fred,
 Der livssolen aldri går ned?»*

Amund Lid

Når Jesus står utenfor

Joh. Åp. 3, 14-22

Vi er nå kommet til det mest alvorlige i alle menighetsbrevene. «Jeg vet om dine gjerninger, at du verken er kald eller varm; gid du var kald eller varm. Derfor, da du er lunken, og verken kald eller varm, vil jeg utspy deg av min munn.» Tre ganger sies det samme, og vi forstår at det er en menighet som Herren vemmes over. Å være varm er det samme som å ha det rett med Gud. Da er Guds ord virksomt i hjertet og utretter det som var Guds hensikt med det. Når man er kald, er man utenfor det hele. Men den kalde kan frelses. Han vet at det er galt fatt med ham, og er for så vidt åpen for Guds ord. Lunkenhet er en tilstand der hjertet er stengt for Guds ord. Der er ingen lengsel, ingen trang, ingen avhengighet og ikke noe behov. Herren sier at han vil utspy dem. Han sier ikke at han har gjort det, men de er på vei mot fortapelse og undergang. Tenk denne prektige menigheten, som er så anerkjent, som ser så fin ut og ikke mangler

noe. Vi står her overfor en av de alvorligste og farligste stillinger en kristen kan komme i. Det er en sterk advarsel: Den forferdelige dom som ennå ikke er fullbyrdet, står som en truende mulighet.

Det er mange ærlige kristne som sier: Det er jeg som er så lunken. Jeg er verken kald eller varm, har verken kamp eller hvile, sorg eller glede. Jeg er ikke slik som en kristen skal være. Jeg kan ikke gå ut i verden og synde – jeg kan ikke være kald, men jeg er heller ikke varm. Jeg er så treg, så umedgjørlig. Mitt hjerte er så vanskelig. Jeg ser min synd, men har ingen nød over den. Jeg er lunken! Det blir ofte talt galt til slike sjeler. Du er lunken, blir det sagt, og slik må ikke en kristen ha det! Kjære venn som har det slik, du passer godt sammen med Jesus, og han vil ikke støte deg fra seg! Lunkenheten er et helt annet kjennetegn! Den lunkne sier: «Jeg er rik og har overflod og fattes intet.» Kjennetegnet er åndelig selvtildfredshet – en tilstand som

mange setter høyt og ønsker seg. Hvem vil ikke gjerne synes godt om seg selv, sine opplevelser og nådegaver og si til seg selv: Alt dette har jeg fått av Gud. Jeg er blitt rik, for Gud har også gitt meg det. Jeg kan vitne om store opplevelser, om nådegaver og om hvordan Gud bruker meg. – Selv en riktig begynnelse med virkelig erfaring i Guds ord og virkelig åndelige opplevelser kan utvikle seg til den lunknes tilstand: Jeg er rik og har overflod og fattes intet. Da har man stengt Jesus ute fra sitt liv. Man kan klare seg uten ham. V. 20 blir ofte sitert til vanTro mennesker, men det er sagt til kristne! Den lunkne kan kjennes på at han ikke er redd. Han vet ikke om sin nød og har ingen nød over sin lunkenhet. Han er blitt tilfreds med seg selv og sin kristendom. Når det skjer, har ikke Jesus noen plass lenger.

Som eksempel på dette skal kong Saul nevnes: «Da du var ringe i egne øyne, ble du hode for Israels stammer». (1. Sam. 15,17. Sml. 9,21). Da Saul ble mektig og hadde hatt store opplevelser med Gud, og ved Guds kraft hadde vunnet seier, gikk det galt. Legg merke til at det var ved Guds hjelp og kraft han var kommet i den stillingen han var i. Men alt dette førte til at Saul ville ha ære, makt og innflytelse. Han mente seg berettiget til det på grunn av det Gud hadde gjort med ham.

I denne forbindelse tenker jeg på våre kristne organisasjoner. Det begynte smått, og det skjedde store ting. Men i dag er mange organisasjoner store og innflytelsesrike. Det ligger en stor fare i det, fordi vi roser oss av hva Gud har gjort oss til. Da er vi lunkne, og Jesus står utenfor, (Salme 18,28).

Fortsettelse
(Ø. Andersen i Dagen)

En åpnet dør

Les Åp. 3, 7-8

Jesus taler til menigheten i Filadelfia (Åp. 3,7), en fattig og svak menighet. Du har liten styrke og har nettopp derfor tatt vare på mitt ord.

Dette ordet til frelse blir tatt vare på av de svake og kraftløse, fordi de trenger det, ja, er *avhengige* av det.

Vi tenker av naturen at vi må bli fulle av kraft, bli sterke osv. om vi

skal kunne stå og Guds rike gå frem. Men nei, de makter vi har med å gjøre er altfor mektige, og ikke minst den fiende vi bærer i vårt eget bryst, som ikke tåler å blir stor. *En* har seiret og det er Jesus!

Det er altså omvendt av hva vi tror. Når jeg er svak, *da* er jeg sterk, skriver Paulus. Når vi selv blir sterke, så fører det nettopp til at vi ikke tar vare på Hans ord, det ene *nødvendige*, men blir opptatt med en masse annet «åndelig». Fordi vi da igrunnen ikke trenger dette ordet. Vi klarer oss så bra på egenhånd.

Det ord det her er tale om, det er *nådeordet!* Ordet om nåde i og for Jesu Kristi skyld. I Ap.gj. 20,32 leser vi om Paulus' avskjed med de eldste i Efesus, og der sier han: «Og nu overgir jeg dere til Gud og Hans *nådes ord*, Han som er mektig til å oppbygge dere og gi dere arvelodd blant alle dem som er blitt helliget.» De som er blitt helliget! Ved det som Jesus taler om i Joh. 17,19: «Og jeg helliger meg *for dem*, forat også de skal være helliget i sannhet. «Hører du nådeordet?»

Av denne grunn holder også Gud oss ved sitt ord og ved sin Ånd i syndserkjennelse, forat Han også skal få bevare oss i nåden. Den som er uten syndserkjennelse, er uten sannheten (1 Joh. 1,8). Og syndserkjennelse er ikke først og fremst

en følelsessak, men en erkjennelse. *Syndserkjennelse!*

Dette fordi det er av *nåde* vi er frelst, og det er av *nåde* vi blir holdt oppe ved troen, og det blir av *nåde* vi en dag skal gå inn i det fullkomne Guds rike.

Og nåde, det er for syndere, forbrytere, overtredere. Rettferdige trenger ingen nåde. De som ikke har gjort noe galt, men utført alt slik som det skal, de har ikke behov av nåde, men krav på lønn. Vil du tre inn for den Hellige Gud og si: «Jeg har gjort alt som jeg skal og aldri gjort noe galt, jeg krever lønn?» Ikke? Neivel, så må det bli av nåde. Men nåde er for syndere.

Her går mennesker som tror seg å være rettferdige for Gud, på en blanding av Guds nåde og egne gjerninger. De ser på Jesus, men også på det de har gjort for kirke og bedehus. De ser på blodet, men fører også opp ved siden av – bønn, bibellesning, møtegang osv. Andre igjen går og er fortvilet over hvor lite de gjør av dette. Tror du Guds frelse er til salgs? Begge er under den samme dom. For de liter på lovgjerninger. De blander sammen lov og evangelium, og gjør dermed Kristi gjerning til intet for seg.

Det menneske som skylder Gud det aller minste er fotapt! For som det står skrevet: «Forbannet er hver den som ikke blir ved i *alt* som er

skrevet i lovens bok, så han *gjør det.*» Vil du gjøre noe til den frelse er du altså skyldig å gjøre *alt*. Stans for det. ALT! Legg av dere utukt, urenhet, brynde, ond lyst, havesyke som jo er avgudsdyrkelse, vrede, hissighet, ondskap, spott, skammeelig snakk, løgn osv. M.a.o. bli god! Ha et hjerte som elsker Gud fremfor *alt annet* og din neste som deg selv. Og husk; da vil ikke Jesu gjerning hjelpe deg det minste, for du har ikke tatt din tilflukt til Ham, men til Moses, til loven.

Men nå er det slik at mange som gjør en stor innsats i kirke og på bedehus f.eks. kan gå like hjem fra et møte, slå på TVen og la seg underholde av synd. Av det som Gud fordømmer. Videre har de stor kjærlighet til det som er av denne verden og det som den kan tilby. Og det vises i hele deres levnet. Det går godt an! Nei, sier Guds ord, hos den som har tatt imot Jesus er disse ting blitt *synd*. Derfor elsker han og holder fast på ordet om korset. For selv om han ikke lenger lever i disse synder, så kjenner han det i seg, den onde lyst, og han kan enda falle i den. Han må si som apostelen Johannes sier om den troende, som sannheten, Jesus, virkelig er i: «Jeg *har synd!*» (1 Joh. 1,8). Jeg er en synder. Og derfor er det bare et håp for tid og evighet, og det er *Jesus!* Og så har han fått ordet om

korset av Gud selv. Og dette tar han i sin svakhet vare på. Dette er det Jesus taler til menigheten i Filadelfia.

Se, jeg – legg merke til *hvem* som har gjort det – *ikke du!* Se, jeg har satt foran deg en åpnet dør. Det er denne dør ikke noe menneske kunne åpne, for vi var syndere alle. Det er som for en kamel å gå gjennom et nåløye. Umulig for mennesker. Dersom du strever med å bli en skikkelig kristen før du kan våge å tro Guds nåde, da ta for deg en nål og forsøk å komme igjennom øyet. Jeg tror du snart skal gi opp. Men det er nettopp dette mange strever med. Å gjøre det umulige.

Jeg har ikke strevet meg til å bli en skikkelig kristen. Skikkeligheten er av Gud. Det er en gave jeg har fått, da jeg fikk Jesus. Det er det eneste jeg vet som består for Gud. Derfor tar den troende vare på Hans ord. Derfor er den troende så «ensidig». Og der må Gud bevare oss! I sannheten! I Jesus!

Den åpnede dør, det er dette budskapet: «Det er en som har gått gjennom nåløyet i vårt sted. *I Ham* er vi nådd inn. Et menneske har oppfylt *Guds hellige lov* som en stedfortreder og representant for hele menneskeslekten. Et menneske har *sonet synden*, som en stedfortreder og representant for hele menneskeslekten. All verdens

synd! Mennesket Jesus Kristus! *Du* var i Ham og oppfylte loven. *Du* var i Ham og sonet for synden. Det er ditt ved troen.

Se, sier Han: «Jeg har satt foran deg en åpnet dør.» Allikevel er det mange som skal stride for å komme inn uten å være i stand til det (Luk. 13,24). Og Skriften har sagt oss hvorfor. De tar ikke imot *sannheten!*

Jesus sier jo til noen jøder som var kommet til tro på Ham, (men ikke til en tro som hadde ført dem gjennom til liv i Gud)». Dersom I blir i mitt ord, da er I i sannhet mine disipler, og I skal kjenne sannheten, og sannheten skal frigjøre dere» (Joh. 8,31-32). Hva er det som skal frigjøre deg? Gi deg nytt liv? Gjenføde deg? Føre deg over fra mørke til lys? Ifra Satans makt og til Gud? Er det dine anstrengelser? Ditt kristelige levnet? Din vilje? Nei, ikke noe av dette, men *sannheten!* Å du, for et salig budskap. Det er en gave som er gitt oss i Jesus Kristus.

Ifra Satans makt og til Gud – står det om denne overgang. Og Satans makt i et menneske viser seg nettopp i at dette er fremmed lærdom. For han har forblindet de vantros sinn, forat lyset fra evangeliet om Kristi herlighet, Han som er Guds billede, ikke skal skinne for dem. (2 Kor. 4,4). Men Jesus er kommet nettopp for å gjøre ende på djevelens gjerninger (1 Joh. 3,8).

Det er ditt forhold til Ham det kommer an på helt frem. Og Jesus Kristus er i går og idag den samme, ja til evig tid (Hebr. 13,8). Det er en sikker trøst for den som har fått ta sin tilfukt til Ham. Men det slukker ethvert håp om frelse, for den som håper at noen annen vei skal føre frem.

Det er Guds besluttede råd å frelse dem som tror ved forkynnelsens dårskap. Budskapet om *stedfortrederen!* Om *blodet!* Ordet om *korset!*

Einar Kristoffersen

BORN

De er av Gud, born, og hev sigra over dei, for han som er i dykk, er større enn han som er i verdi. Dei er av verdi, difor taler dei av verdi, og verdi hører dei. Me er av Gud, den som er av Gud hører oss, den .

som ikkje er av Gud, hører oss ikkje. På dette kjenner me sannings-åndi og villfaringsåndi. 1. Joh. 4,4-6.

Guds ord talar om to slags ånder, og to slags born. Då villfaringsånda

fekk makt over mennesket Adam, måtte sanningsånda ut, slik at ein manns fall vart til fordøming for alle menneske. Etter dette fall vart det bare synda, døden og satans barn. Her protesterer tanke og menneskefornuft. Villfarings ånda og det fallne syndemenneske er enige om at det er ikkje so galt. Ånda som talar er av verda, det vil seia denne verda sin Gud, som har forblinda hugen åt dei vantruande. Difor må alle leva, tala og læra etter den ånd som bur i hjarta. Det er ei svær sanning, som ingen kjem utanom.

Dei er av verdi, difor talar dei av verdi, og verdi høyrer dei, v. 5. Verda sine born vil ha det slik. Det dei høyrer er i pakt med deira vilje, lyst og tenkjemåte. Guds ord talar klart om dette. Sjå kor mange avgudar og falske profetar som steig fram og fekk massane med seg. Å, kor det er svært å sjå. Avgudar laga av menneskehender, profetane forma av villfaringsånda og mennesketankar. Menneskemassane i verda har aldri hatt vanskar med å fylgja denne veg. Men skrifta sier klårt at denne veg fører til fortapping.

I denne store folkemasse som er av verda, er det mange som meiner å ikkje høyra til der. Dei har gått ut frå verda sin levemåte i ytre ting. Det er godt.

Jesus sa ein gong, ja, mange gonger ved sine vitne han sendte. «Dette folket ærer meg med sine lepper, men deira hjarta er langt borte frå meg.» På den dagen skal mange seia til meg: Herre, Herre, hev me ikkje tala profetord i ditt namn, og drive ut vonde ånder i ditt namn, og gjort mange under i ditt namn? Då skal eg seia dei beint ut: Eg har aldri kjent dykk, Gakk i frå meg, de som gjorde urett. Mat. 7,22-23.

Villfaringsånda gjorde bruk av det same ord som sannings ånda, ser det ut for, men la ein heilt annan grunnvoll. I staden for dei gjerningar som Jesus hadde gjort, til vår frelse og evig liv, fekk villfaringsånda venda menneskehjarta til å finna trøyst i gjerningar dei gjorde i Jesu namn.

Her hjelper det ikkje å visa til teikn og under. Abrahams barn, sa jødane. Evangeliske kristne, lang kristen arv. Alt synleg som kan nemnast. Tenk mange, sa Jesus er av verda, difor talar dei av verda, og verda høyrer dei. Verda høyrer dei for dei er av same ånd, sjølv om livsførsel er ulik. Det er ikkje vanskeleg å sjå også i dag. Ja, som aldri før, der lys og mørke blandast i kristenhetsens namn. Det er ingen som vert så nidkjære for Guds æra, som dei villfaringsånda får rå over. Det viser Guds ord mange stader,

og på alt profetblodet som har runne, og renn og i dag. Om det ikkje alltid er like synleg. Villfaringsånda er den mest rådande og i dag for mengda.

Den største hindring for Guds rike er denne åndsmakt. «Og dette er åndi til Antikrist, som de hev høyrt om at ho kjem, og ho er alt no i verdi.» V. 3. Denne ånd er komen til alle sju menigheter som Johannes sende helsing til frå Herren. I mange hjarto hadde den fått råderom, hjå andre låg den på lur.

Kva då med den andre og vesle flokk? Kva er årsaka til at så mange vert ført vill? Ein blind kan ikkje leia ein blind då fell dei begge i grøfta, sa Jesus til farisearane. Dei kjende ikkje Gud, seier ordet. Difor kan dei heller ikkje gjeva andre den frelsa Gud gav oss. Den som kjenner Gud, hører oss, den som ikkje kjenner Gud hører oss ikkje. Her er det tale om kjennskap, ikkje om kunnskap.

Då knurra jødane og fann åt han fordi han sa: Eg er brødet som kom ned frå himmelen. Joh. 6,41-58.

Kunnskapen om han hadde dei, og visste at han skulle koma og kvar han skulle fødast, men kjennskap til nytt liv i hjarta ved brødet frå himmelen, var dei ein dårskap. Den dårskap er like stor i dag, og fordi sanningsånda ikkje hadde rom i hjarte-livet vart det Jesus som vart

forføraren, og ikkje frelsaren som kunde gjeva nytt liv.

Det er Anden som gjev liv, kjøtet gagnar ikkje, dei ord eg har tala til dykk er ånd og liv. V. 63.

Alle desse vi les om i Joh. 6. trudde seg å vera Guds barn, men utanfor. Gjenfødinga sitt under var dei framande for. Difor vart ordet om blodet og livet frå himmelen ein dårskap. I sanning ein dårskap for alle som går fortapt, men ei Guds kraft til frelse for kvar den som trur ordet.

Der sanningsånda får rom i hjarta, der vart det siger over verda, og bare der. Alt anna, kor stort, sterkt og gudfryktig det måtte vera, kan ikkje stå seg mot verda si ånd og veg. Der vil kjærleiken til Jesus og hans verk kolna. Der vart det namn av å leva, og vera død. Der vart ein sjølv rik, og har nok av alle ting.

Kvar ligg då sigeren? Bare i sanninga og der sanninga får rom. So sa Jesus til dei jødane som trudde på han: Vert de verande i mitt ord, so er de rette læresveinane mine, og de skal få kjenne sanninga, og sannings skal gjera dykk frie. Joh 8,31-32. Bare den sigra over verda som kjenner sanninga om Jesus og hans verk, og lever i og av hans gjerningar. Ja, han er i sanning større enn verda sin gud, og den ånd som er av verda. Han går frå siger til siger.

Odd Dyrøy

Forkyndelsens situation i dag

Av Dan K. Månsson

(Forts. fra forrige nr.)

Linie og mål i prædikenen

Spørger man en person efter et møde om, hvad der ble forkyndt, så vil man jævnligt høre: «Det var godt, det han sagde!» Eller: «Jeg fik meget ud af det, han sagde!» Men gentages sprøgsmålet, har mange vanskeligt ved at gengive en prædikens budskab i få korte vender, og man har vanskeligt ved at samle de gode ting fra forkyn- delsen op og huske dem.

Sagen er, at megen forkydelse er at sammenligne med en pose fyldt med gode ting, som tømmes ud over en forsamling. Der bliver sagt en mængde gode ting, og de blev sagt på en både fin og enkel måde. Men der mangler en linie i prædikenen. Forkyndelsen er spredt fægtning uden nogen linie og noget mål.

Fordi linien og målet ikke findes i prædikenen, så går tilhørerne hjem med en fornemmelse af, at det var godt og udbytterigt for det åndelige liv. Når anvendelsen af forkyn- delsen så skulle begynde, er det langt vanskeligere for ved- komne end beregnet. Dette fører let til en overfaldisk tilegnelse af Guds Ord.

En prædiken som skal nå målet: at gøre mennesket viis til frelse og Guds-mennesket fuldt beredt, vel skikket til al god gerning (2. Tim. 3,15,17), må uover at have forkyn- delsen af hele Guds Ord som grund- lag have en line og en pointe.

Forberedelsen

En åndesbåren forkydelse med mål og linie og anvendelige træk kræver forberedelse. En prædiken bliver til i det daglige livs åndelige erfaringer, i bøn om Guds ledelse og under megen gransken af Guds Ord.

Det må være det primære i prædi- kenforberedelsen. Det i sig selv indebærer mange timers arbejde med en enkelt prædiken. Sekun- dært kan nævnes mange opbygge- lige bøgers nutte i forberedelsen og den gode hjælp, som kan erhverves i teologiske fagbøger.

Ofte mangler linien og pointen i udlægningen af et bestemt afsnit i Skriften, fordi forkynderen ikke selv kom ind i Ordet, så linien i Ordet i en pointe, som skulle udgøre målet for forkyn- delsen af den pågældende tekst.

Ofte bliver vi forkydere færdige med teksten, før Gud fik lagt den

ind på vore hjerter og ladet os smage erfaringerne af Ordets sandhed.

Når vi bliver for hurtigt færdige med teksten, så har teksten ikke tag i os, så vi i prædikenen holder os til teksten. Deraf kommer de alt for mange prædikener, hvor teksten blot blev et springbræt for forkynneren til at tale om andre ting, end det teksten taler om.

Han tog udgangspunkt i teksten for aldrig at vende tilbage til den. ForkynELSE må altid være udlægning af teksten. At holde sig til teksten befrier også forkynneren for at tage af sit eget og forkynne det.

Profetens vilkår

Der påhviler den, som har fået den profetiske nådegave betroet, et stort ansvar, som vil tynde vedkomne ned i en ydmyg stilling, hvor afhængigheden af Gud er total.

Det er fristende for kødet at tragte efter yndest blandt Guds folk, at blive en populær og eftertragtet prædikant, at prædike som folk vil have det, at bruge verdslige, psykologiske virkemidler fremfor åndelige. Kampen mod kødets lysster udkämpes også på prædikestolen og hjemme ved skrivebordet.

Hvem ønsker at blive en hadet profet, som træder frem med et: «Så siger Herren!» Hvem bryder sig om at forkynne loven og evenge-

liet i al dets radikalitet. Hvem tør træde frem og sige: «I skal adlyde jeres vejledere og rette jer efter dem, fordi vi sørger over jeres sjæle, som de der engang skal gøre regnskab» (Hebr. 13,17).

Et studium i GT vil afsløre, at populære forkynndere var falske forkynndere i Guds folk, at profeter jævnligt måtte lide for Ordets skyld, at radikal forkynELSE, givet af Gud selv, heller ikke i Guds folk vakte andet end vrede, og at Guds folk ofte valgte at overhøre fremfor at adlyde Ordets forkynndere.

Vilkårene for en prædikant er ikke beskrevet mere positivt i NT end i GT. Det koster selvlivet at tage sit kros og kald op og følge Ham efter. Det er også forkynELSEn situation i dag.

Autoritet og relativisme

Når forkynelsen ikke er åndsbåren, bundet til Ordet, mister den sin autoritet. Det er en skade, som præger forkynELSessituationen i dag.

«Forkynneren har lov til at mene, som han gjør, men jeg mener nu noget andet». «Det er hans måde at udlægge Bibelen, jeg udlægger det bare lidt anderledes. Jeg tror, at...». Det er reaktioner på emner i forkynelsen, som kan opleves af og til blandt bekendende kristne.

Relativitetsholdningen overfor forkynnelsen lever dybt inde i den kristne forsamling. Kun en åndsbåren til teksten bunden forkynELSE kan modarbejde en sådan holdning til tiden.

Et umyndigt kristenfolk

Vor tids forkynELSE har også langt på vej umyndiggjort kristenfolket. Kristenfolket er, hvis det ikke vælger at indtage ovenfor nævnte relativitesholdning, blevet afhængige af en bestemt flok populære forkyndere. Kristenlivet næsten leves gennem dem. Det er ofte forkyndere, som har en fremtrædende stilling i en kristen organisation eller kirke, man følger.

Om jøderne i Berøa står, at de var retsindige. Deres retsindighed bestod i, at de tog imod Paulus' og Silas' forkynELSE med al god vilje. Men ikke nok med det. De granskede også daglig Skrifterne, om det virkelig forholdt sig som Paulus og Silas forkynede (Ap.g. 17,11).

I dag er kristenfolket så forvirrede af forkynnelsen (og en alt for ringe omgang med Guds Ord i det daglige), at det ikke er i stand til at vurdere forkynnelsen i forhold til Guds Ord, sådan som jøderne i Berøa kunne.

Kan et kristenfolk ikke vurdere forkynnelsen, er det blevet umyndigt, og det kastes derfor hid og did mellem alle slags lærdomme (Ef. 4,14). Og det er jo netop noget af den virkelighed, vi oplever i 1980erne.

Forvirringen råder. Man ser ikke sandheden og løgnen i de åndelige strømninger, men følger bare med, hvis

forkynderen lyder tiltalende, og der sker noget åndeligt osv.

Det er bl.a., fordi forkynnelsen ikke har været bundet til udlægning med linie og mål, at kristenfolket er blevet umyndigt. Forkynderne må besinde sig på dette og i forkynnelsen binde kristenfolket til Ordet, så det igen lærer at forholde sig til Ordet, bindes til Ordet og lærer at vurdere de åndelige vinde ud fra Ordet.

Når mit folk kun er som dets præster...

Det billede, som jeg ovenfor har udmalet af forkynrelsens situation i dag, er forhåbentligt ikke sandt. Meget godt kan der også siges om forkynrelsens situation anno 1988. For mig har det i denne artikel været vigtigt at antyde nogle af de farer, som den bibelske forkynELSE i dag står overfor og er stærkt berørt af.

Derfor bliver billedet sine steder lidt karrikeret og tendenserne for stærkt betonede. Det kan vi se forskelligt på. Men mit hovedanliggende vil jeg fastholde: Forkynnelsen i dag er i mange tilfælde fattig på Ånden, velformuleret men uden ånd. Deraf den megen åndelige forvirring, de psykologisk manipulerende tendenser i nogen forkynELSE, de få vækkelser og åndelige gennembrud.

Lad os bede Gud oprejse profeter, som vil høre Hans røst og tale sandt om synden og nåden, dommen og frelsen. Da vil Guds folk igen eje kundskab om godt og ondt (jvf. Hos. 4,4-6).

(Fra dansk)

Reiserute for forkynnerne våren 1989:

Sven Berglund: Permisjon.

Odd Dyrøy: Sannidal, Bømlo, Fitjar, Vestnes. Påskens i Norheimsund og Tørvikbygd.

Lars Fossdal: Karmøy, Namdal, Dalekvam, Varhaug, Elnesvågen, Ellingsøy. Påskens på Randaberg/Nærbo/Varhaug.

Einar Kristoffersen: Agder, Telemark, Dimmelsvik, Sogn, Varaldsøy, Romsdal, Namdal. Påskens i Bygland og Sannidal.

Godtfred Nygård: Tysvær, Randaberg, Vestfold, Sannidal.

Magnor Sandvær: Agder, Telemark, Tørvikbygd, Norheimsund, Sannidal, Bømlo, Bygland, Randaberg. Påskens i Norheimsund og Tørvikbygd.

Olaf Klavenæs: Påskens på Randaberg/Nærbo/Varhaug.

Amund Lid: Påskens på Tysvær og Håvik.

Er det flere som ønsker besøk av Herrens vitner så ta kontakt med undertegnede som har oversikt over ledige tidsrom i reiserutene.

Håvar Fjære, sekr. Adr.: Goksjøruta, 3200 Sandefjord. Tlf.: 034-10831.

Kassetter fra sommerskolen på Solborg 1988

Kryss av for bestilling:

- 1. Odd Dyrøy, andakt, Matt. 26,17.
- 2. Olaf Klavenæs, andakt, 5. Mos. 33,3.
- 3. Einar Kristoffersen, bibeltime «I de dager».
- 4. Reidar Linkjendal, møte Joh. 4,31-42.
- 5. Amund Lid, bibeltime «Guds dyre lovnader».
- 6. Reidar Linkjendal, bibeltime 2. Mos. 32,1-24.
- 7. Odd Dyrøy, bibeltime Joh. 17,1-4.
- 8. Lars Fossdal, møte Es. 9,6-7.
- 9. Odd Dyrøy, bibeltime «Barnekåret».
- 10. Reidar Linkjendal, bibeltime «Kobberormen».
- 11. Einar Kristoffersen, møte Sak. 3,1-5.
- 12. Lars Fossdal, møte Joh. 18, 36-37.
- 13. Einar Kristoffersen, møte Apgj. 20,24-32.

2 taler pr. kassett a kr. 30,- + porto.

Bestilling sendes: L. Fossdal, 3240 ANDEBU.